

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۲/ ۲/ ۷ بنا به پیشنهاد شماره ۲۷۹۷/ ۰۲/ ۱۱۱ مورخ ۱۳۸۱/ ۷/ ۲۸ وزارت دادگستری و به استناد ماده (۴۰) قانون کانون کارشناسان رسمی دادگستری - مصوب ۱۳۸۱ - آئین نامه اجرائی قانون یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود:

آئین نامه اجرائی قانون کانون کارشناسان رسمی دادگستری<>

مصوب ۱۳۸۲،۰۲،۰۷

با اصلاحات و الحاقات بعدی

فصل اول - کلیات

ماده ۱- در این آئین نامه، واژه های اختصاری زیر در مفاهیم مشروح مربوط به کار می رود:

الف - قانون: « قانون کانون کارشناسان رسمی دادگستری».

ب - کانون: « کانون کارشناسان رسمی دادگستری ».

ج - شورای عالی: <> شورای عالی کارشناسان رسمی».

ماده ۲ - ملاک تعیین کارشناس رسمی مقیم در مورد تعیین نصاب تشکیل کانون در مراکز هر استان، محل اقامتی می باشد که در پروانه کارشناسی آنان تعیین گردیده است.

ماده ۳ - معیار تشخیص نزدیکترین کانون، فاصله نزدیکترین مرکز هر استان با مرکز استان دیگر، بر اساس جداول تعیین فاصله شهرها که به وسیله وزارت راه و ترابری تهیه می شود بوده و در صورت بروز هرگونه ابهام و اختلاف در تشخیص نزدیکترین کانون، نظر شورای عالی ملاک عمل می باشد.

فصل دوم - شورای عالی:

ماده ۴ - تعداد نصاب هر کانون برای عضویت در شورای عالی، متناسب با تعداد کارشناسان رسمی آن کانون، حداقل سه ماه قبل از برگزاری انتخابات در هر دوره انتخاباتی به وسیله شورای عالی تعیین و اعلام می گردد.

ماده ۵ - نصاب کانونها برای عضویت در شورای عالی با در نظر گرفتن نسبت کل کارشناسان رسمی به تعداد هجده نفر اعضاء شورای عالی تعیین می گردد. چنانچه تعداد کارشناسان رسمی يك کانون (اعم از کارشناسان آن استان و کارشناسان استان دیگری که به دلیل نداشتن کانون مستقل عضو آن کانون محسوب می گردند) کمتر از نصاب لازم برای معرفی يك عضو باشند، کارشناسان آن کانون به ترتیب با کارشناسان نزدیکترین کانون یا کانونهای دیگر تجميع و تعداد نصاب اعضاء برای شورای عالی تعیین خواهد شد.

تبصره - پس از تعیین و اعلام تعداد نصاب اعضاي هر کانون، داوطلبان عضویت در شورای عالی يك ماه مهلت دارند تا در کانون مربوط داوطلبی خود را ثبت نمایند. کانونها موظفند ظرف حداکثر پانزده روز از تاریخ پایان مهلت ثبت نام، اسامي و آخرین وضعیت پروانه کارشناسی داوطلبان را به شورای عالی و در دوره اول به کانون استان تهران اعلام نمایند.

ماده ۶ - شورای عالی بلافاصله پس از وصول تمامی اسامي داوطلبان که ثبت نام کرده اند فهرست اسامي و وضعیت پروانه آنان را در اختیار کمیسیون تشخیص صلاحیت موضوع ماده (۱۳) قانون قرار می دهد.

تبصره ۱- داوطلبان باید در زمان ثبت نام و اخذ رأی داری پروانه معتبر کارشناسی بوده و در حالت تعلیق نباشند.

تبصره ۲ - شورای عالی پس از اخذ نظر کمیسیون ماده (۱۳) بلافاصله فهرست اسامي داوطلبان واجد شرایط را به کانونهای مربوط اعلام می نماید. داوطلبانی که صلاحیت آنها رد شده می توانند از تاریخ اعلام کانون مربوط به آنان، ظرف مدت پنج روز اعتراض خود را به کانون مربوط تسلیم نمایند. کانون مزبور بلافاصله اعتراضات واصله را به کمیسیون ماده (۱۳) منعکس نموده و کمیسیون یاد شده ظرف يك هفته نظریه قطعی خود را به کانون مربوط اعلام خواهد کرد.

ماده ۷ - به منظور انتخاب اعضا شورای عالی پس از تعیین نصاب هر استان در روز و ساعت معینی در کانون مربوط در سراسر کشور انتخابات برگزار می شود. کارشناسان رسمی دادگستری عضو کانون مربوط می توانند به تعداد دو برابر نصاب تعیین شده به کاندیداهای مورد نظر خود رأی دهند. انتخاب شوندهاگان به ترتیب فوق در جلسه ای که در محل شورای عالی تشکیل می شود و تاریخ آن از قبل تعیین و به اطلاع منتخبین رسیده از بین خود ۱۸ نفر را به عنوان اعضاء شورای عالی انتخاب می نمایند. در هر صورت تعداد انتخاب شدگان در استان باید دو برابر نصاب تعیین شده باشد.

تبصره ۱ - کلیه هجده نفر باقیمانده از منتخبان مرحله اول، به عنوان «افراد ذخیره» کانونهای مربوط در شورای عالی محسوب می گردند تا چنانچه اعضاء اصلی کانون مربوط به هر دلیل از جمله فوت، استعفاء، تعلیق، ابطال پروانه کارشناسی یا غیبت غیرموجه عضویت خود را از دست دهند، «افراد ذخیره» آن کانون که به ترتیب حائز اکثریت آراء بوده برای بقیه مدت به عضویت اصلی شورای عالی در آیند.

تبصره ۲ - چنانچه «افراد ذخیره» نیز به دلائل فوق وجود نداشته باشند، انتخابات میان دوره ای در کانون مربوط انجام شده و دو برابر نصاب تعیین شده مذکور انتخاب و معرفی می گردند تا در شورای عالی با حضور تمامی اعضاء اصلی و نیز «افراد ذخیره» کانونها که حداکثر سی و شش نفر خواهند بود، اعضاء اصلی مورد نیاز تا حد نصاب را انتخاب نمایند. در هر صورت رعایت نصاب تعیین شده برای کانونها اعم از اصلی و ذخیره باید مدنظر باشد. بقیه منتخبان مذکور، «افراد ذخیره» کانون مربوط برای باقیمانده مدت محسوب می گردند.

ماده ۸ - مسؤولیت اجرای انتخابات به عهده شوراي عالي خواهد بود. معرفي کارشناسان موضوع ماده (۱۳) قانون به رئیس قوه قضائیه و اجرای انتخابات شوراي عالي و کلیه وظائفی که در قانون و این آئین نامه به عهده شوراي عالي است، در دوره اول و قبل از تشکیل شوراي عالي به عهده کانون استان تهران می باشد.

ماده ۹ - محل برگزاری مرحله اول انتخابات شوراي عالي، کانون استانها و در مرحله دوم کانون استان تهران یا شوراي عالي می باشد.

در مواردی که طبق قسمت اخیر ماده (۵) این آئین نامه دو یا چند کانون و نمایندگی با یکدیگر تجميع و رأی می دهند، محل برگزاری مرحله اول انتخابات در کانونهای مذکور خواهد بود که اعضای هر کانون برای اخذ رأی به کانون استان خود مراجعه می نمایند. حائزان اکثریت آراء در این محاسبه کارشناسی می باشد که بیشترین رأی را در صندوق کانونهای مذکور کسب نموده باشد، اعم از آراء اعضاي مقيم کانونها و آراء اعضاي استانهای دیگری که به دلیل نداشتن کانون مستقل عضو نمایندگی آن کانون می باشند.

ماده ۱۰ - به منظور همکاری و هماهنگی کانونها در امر انتخابات شوراي عالي و انتخاب سي و شش نفر مربوط (هجده نفر اعضای اصلي و هجده نفر افراد ذخیره)، بدواً با تشکیل مجمع عمومي مرکب از اعضای هیئت مدیره کلیه کانونهای کشور که به دعوت کانون استان تهران تشکیل می گردد از بین کارشناسان معتبر نسبت به تعیین «هیئت نظارت بر انتخابات شوراي عالي» برای هر استان به پیشنهاد هر يك از هیئت مدیره های استانها اقدام می گردد. تعداد اعضای هیئت نظارت مذکور باید به نحوی باشد که برای هر استان لااقل سه نفر به عنوان ناظر بر انتخابات، به شرط آنکه ناظران خود داوطلب عضویت در شوراي عالي نباشند، انتخاب شوند. نحوه تشکیل، حد نصاب، اداره جلسه و سایر ضوابط مجمع عمومي هیئت مدیره کانونها، طبق نظامات و تشریفات مقرر در قانون و این آئین نامه می باشد که برای مجامع عمومي پیش بینی شده است.

ماده ۱۱ - انتخابات اعضای شوراي عالي در يك روز و ساعت معین در کل کشور انجام و صندوق اخذ رأی در محل کانونهای مربوط یا نمایندگیهای کانون ذي ربط مستقر می گردد. کارشناسان واجد شرایط رأی دادن در ساعات تعیین شده برای تکمیل تعرفه منضم به رأی و اخذ برگ مخصوص رأی گیری شخصاً با در دست داشتن پروانه کارشناسی معتبر در محل صندوق کانون استان یا نمایندگی مربوط مراجعه و به طور مخفیانه رأی خواهند داد. صندوقها باید قبلاً با نظارت ناظران منتخب مجمع عمومي هیئت مدیره ها لاک و مهر شده و برگهای آراء نیز قبلاً توسط ناظران مذکور امضاء و مهر گردد.

تبصره - مجمع عمومي هیئت مدیره استانها می توانند در صورت داشتن امکانات اخذ رأی در استانهایی که در آنها کانون تشکیل نشده و به صورت نمایندگی یکی از کانونها اداره می شوند ناظران را معرفي و در همان روز و ساعت و تاریخ اخذ رأی، در استانهای مذکور نیز صندوق اخذ رأی مستقر نمایند.

ماده ۱۲ - پس از خاتمه مهلت اخذ رأی، صندوقها در محل کانون یا محل نمایندگی مربوط، با حضور ناظران منتخب مجمع عمومي هیئت مدیره کانونها و دو نفر نمایندگان هیئت مدیره کانون مربوط که خود داوطلب انتخاب در شوراي عالي نمی باشند، مفتوح گردیده، شمارش و قرائت آراء انجام می گیرد. سپس اسامي منتخبان بر اساس آراء مأخوذه صندوق یا صندوقهای اخذ رأی آن استان به ترتیب آراء مکتسبه صورتمجلس و به امضاء اعضاء جلسه رسیده و برای شوراي عالي ارسال می شود.

ماده ۱۳ - اولین جلسه شوراي عالي، حداکثر پانزده روز پس از انتخابات مرحله دوم، با حضور کلیه اعضاء اصلي تشکیل می گردد. در این جلسه، اعضاء از بین خود رئیس، نایب رئیس، خزانه دار، کارپرداز، دو نفر منشي و دو نفر بازرس با اکثریت آراء انتخاب می نمایند.

تبصره ۱ - دعوت اعضاء برای تشکیل جلسه به وسیله رئیس شوراي عالي صورت می گیرد و در اولین دوره به دعوت رئیس کانون استان تهران می باشد.

تبصره ۲ - چنانچه در جلسه اول همه اعضاء شرکت ننمایند، ظرف يك هفته جلسه بعدی تشکیل و با حضور نصف به علاوه يك اعضاء اصلي رسمیت خواهد یافت. رأی دو سوم حاضران در جلسه معتبر است.

تبصره ۳ - جلسات شوراي عالي در هر ماه يك بار تشکیل می شود و در صورت ضرورت جلسات فوق العاده تشکیل خواهد شد.

ماده ۱۴ - چگونگی ایجاد تشکیلات سازماني و تقسیم وظائف اعضاء شوراي عالي طبق دستورالعمل داخلی شوراي مزبور صورت خواهد گرفت.

ماده ۱۵ - عضویت در شوراي عالي افتخاري است و بابت عضویت و شرکت در جلسات حق الزحمه ای پرداخت نمی شود.

تبصره - چنانچه هر يك از اعضاء به تشخیص و تصویب شوراي عالي به صورت موظف در این شورا مشغول به کار گردند، با تصویب شوراي یاد شده حق الزحمه ای متناسب برای دوران اشتغال به آنان پرداخت می گردد.

ماده ۱۶ - هزینه های جاری شوراي عالي در بودجه ای که همه ساله توسط شوراي مزبور تصویب می گردد، از محل درآمد کانون استانها به نسبت بودجه سالانه هر کانون تأمین می شود. کانونها مکلف به پرداخت این هزینه ها در ظرف سال می باشند.

ماده ۱۷ - شوراي عالي می تواند از طریق کانونهای مستقل مربوط، محدوده مورد عمل کارشناسان رسمی را به حوزه معینی منحصر نماید. کارشناسان رسمی موظفند نظاماتی را که از طریق شوراي عالي با رعایت قانون و این آئین نامه اعلام می گردد رعایت نمایند.

ماده ۱۸ - شوراي عالي می تواند از میان کارشناسان رسمی کانونهای کشور در هر رشته، هیئت یا هیئتهایی مرکب از حداقل سه نفر کارشناس رسمی به عنوان کمیسیونهای مشورتی علمی و فنی کارشناسان آن رشته انتخاب نماید تا ضمن همکاری لازم در تهیه سئوالات آزمون و نیز اعطاء صلاحیت اولیه یا اضافی به کارشناسان رسمی یا متقاضیان کارشناسی، نظر مشورتی خود را به شوراي عالي و یا به کانونهایی که شوراي عالي به آنها تفویض اختیار نموده اعلام نمایند.

ماده ۱۹ - به منظور هماهنگی و امکان استفاده از کارشناسان رسمی کشور در دعاوی خارجی و محاکم و مراجع بین المللی، شوراي عالي موظف است کارت و پروانه کارشناسان رسمی کل کشور را علاوه بر زبان فارسي به زبان انگلیسی نیز تهیه و جهت استفاده آنها در اختیار کانونهای کشور قرار دهد.

ماده ۲۰ - اعضای شوراي عالي برای مدت چهار سال با رأی کارشناسان رسمی کل کشور انتخاب می شوند و انتخاب مجدد تنها برای يك دوره دیگر بلامانع است.

ماده ۲۱ - مکاتبات شوراي عالي صرفاً از طریق رئیس شورا و در غیاب وی با نایب رئیس خواهد بود.

ماده ۲۲ - مقررات، دستورالعملها و ضوابطی که در حدود مقررات قانون و این آئین نامه توسط شورای عالی تصویب و ابلاغ می گردد و همچنین در کلیه مواردی که در اجرای این آئین نامه ابهاماتی پیش آید، نظر شورای عالی که با در نظر گرفتن مقررات قانون و این آئین نامه اعلام می گردد معتبر بوده و برای کلیه کارشناسان رسمی کانونها و مراجع مربوط لازم الرعایه می باشد.

فصل سوم - مجامع عمومی:

ماده ۲۳ - اعضای مجامع عمومی هر کانون از کارشناسان رسمی آن کانون و همچنین کارشناسان رسمی نزدیکترین استان مجاور که به لحاظ فقدان کانون مستقل عضو آن کانون هستند و دارای پروانه کارشناسی معتبر بوده و در حال تعلیق نباشند تشکیل می گردد.

ماده ۲۴ - چنانچه مجامع عمومی بر اساس بند (الف) ماده (۶) قانون در دومین جلسه نیز نصاب لازم را نداشته باشند، دعوت از اعضاء تا تشکیل مجمع با نصاب لازم قانونی تجدید می شود.

ماده ۲۵ - در هیچ يك از مجامع، وکالت از اعضاء دارای اعتبار نمی باشد.

ماده ۲۶ - در مواردی که مهلت تشکیل مجمع عمومی عادی گذشته و به هر دلیل از جمله عدم حد نصاب قانونی در جلسات اول و دوم مجمع عمومی عادی رسمیت نیافته و منتج به نتیجه نشده باشد مجمع عمومی فوق العاده تشکیل می گردد.

ماده ۲۷ - در مواردی که نیاز به انتخابات میان دوره ای باشد و همچنین در سایر مواردی که ضرورت تشکیل مجمع فوق العاده را با رعایت دیگر مقررات قانون بنا به تشخیص هیئت مدیره کانون مربوط ایجاب نماید و تصمیمات متخذه جزو وظائف مجمع عمومی عادی نباشد، مجمع عمومی فوق العاده تشکیل می گردد.

ماده ۲۸ - نصاب رسمیت جلسات مجامع عمومی عادی در مورد جلسات مجامع عمومی فوق العاده نیز لازم الرعایه است.

ماده ۲۹ - مهلت ثبت نام داوطلبان برای عضویت در هیئت مدیره کانون و بازرسان و دادستان انتظامی قبل از تشکیل مجامع عمومی، از سوی شورای عالی از طریق درج در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار اعلان و توسط کانون مربوط اعلام می گردد. داوطلبان باید در مهلت تعیین شده به صورت کتبی تقاضای خود را در دفتر کانون مربوط ثبت نمایند.

ماده ۳۰ - منظور از شهر محل کانون مندرج در تبصره (۱) ماده (۹) قانون، حوزه فعالیت کارشناس می باشد که در پروانه کارشناسی وی مشخص شده است.

ماده ۳۱ - پس از پایان مهلت ثبت نام داوطلبان، دفتر کانون مربوط موظف است تقاضاهای ثبت شده و وضع پروانه داوطلبان و مشخصات کامل آنان را در اختیار کمیسیون ماده (۱۳) قانون قرار دهد. کمیسیون موظف است ظرف مدت هفت روز شرایط داوطلبان را با شرایط مندرج در ماده (۹) قانون تطبیق و نظر خود را به کانون مربوط اعلام نماید.

ماده ۳۲ (منسوخه ۲۸، ۲، ۱۳۸۴) - نظر کمیسیون بلافاصله در محل کانون مربوط اعلان می گردد.

کارشناسان داوطلب که به نظر کمیسیون اعتراض دارند می توانند ظرف سه روز از تاریخ اعلان، اعتراض خود را به کانون مربوط تسلیم نمایند. اعتراضات واصله توسط کانون مربوط بلافاصله به شورای عالی ارسال می گردد و شورای مزبور حداکثر ظرف يك هفته رسیدگی و نظر خود را اعلام می نماید. نظر شورای عالی قطعی است.

ماده ۳۳ - پس از اعلام اسامی داوطلبان واجد صلاحیت، مجمع عمومی در مهلت مقرر قانونی تشکیل می گردد و برای انتخاب رئیس و منشیان، از بین اعضای حاضر در مجمع يك نفر به عنوان رئیس سنی و يك نفر منشی اداره جلسه را به عهده می گیرند و سپس رئیس و دو نفر منشی مجمع عمومی از سوی حاضران در مجمع و از بین اعضاء حاضر انتخاب می شوند.

ماده ۳۴ - هیئت نظارت از بین اعضاء حاضر در جلسه مجمع عمومی انتخاب می گردند. داوطلبان برای هیئت مدیره، بازرسان و دادستان انتظامی نمی توانند به عضویت هیئت نظارت انتخاب شوند.

ماده ۳۵ - اعضاء شورای عالی و هیئت مدیره کانونها و سایر اعضاء ارکان کانونها موظفند همانند سایر کارشناسان رسمی ضمن اقدام برای تمدید بموقع پروانه کارشناسی خود، سایر نظامات مربوط را از طریق کانون ذي ربط رعایت نمایند.

ماده ۳۶ - وظایف هیئت رئیسه و هیئت نظارت مجامع عمومی عبارتند از:

الف - ایجاد نظم در برگزاری انتخابات.

ب - توزیع اوراق اخذ رأی پس از امضاء و مهر نمودن.

ج - مراقبت در جمع آوری، شمارش و قرائت آراء.

د - تنظیم و امضاء صورتجلسه برگزاری انتخابات و تهیه فهرست منتخبان به ترتیب تعداد آراء مکتسبه.

هـ - اعلام نتیجه انتخابات به شورای عالی جهت صدور احکام مربوط.

تبصره - هیئت نظارت مکلف است قبل از اخذ رأی صندوق خالی اخذ آراء را به رؤیت مجمع عمومی رسانیده و سپس آن را لاک و مهر نماید.

ماده ۳۷ - انتخابات به صورت جمعی و مخفی انجام می گیرد و رأی باید روی اوراق چاپی دو قسمتی تأیید شده به مهر و امضای هیئت نظارت به شرح زیر نوشته شود: در قسمتی از ورقه که نزد کانون باقی می ماند مشخصات کامل رأی دهنده شامل موارد ذیل ثبت می گردد:

الف - نام و نام خانوادگی و نام پدر.

ب - شماره پروانه کارشناسی.

ج - نام کانون محل اخذ رأی.

د - امضاء رأی دهنده.

پس از ثبت مشخصات مذکور، قسمت دوم ورقه که باید فاقد هرگونه امضاء، شماره و علامت مشخصه بوده و فقط دارای محل مناسب و کافی برای درج اسامی به تعداد اعضاء اصلی و علی البدل ارکان کانون باشد، از ورقه جدا و به رأی دهنده تسلیم می گردد، تا رأی خود را در آن به صورت مخفی نوشته و در صندوق بیاندازد.

تبصره (الحاقی ۲۱، ۱۰، ۱۳۹۹) - شورای عالی و کانون ها می توانند بعد از تأمین و تجهیز زیرساخت ها و امکانات لازم، حسب ضرورت، مجامع و انتخابات خود را به صورت مجازی برگزار نمایند.

ماده ۳۸ - پس از پایان مهلت اخذ رأی، صندوق آراء توسط هیئت رئیسه مجمع عمومی و هیئت نظارت مفتوح و آراء مأخوذه شمارش و قرائت می شود و فهرست منتخبان به ترتیب آراء مأخوذه تهیه و امضاء می گردد.

تبصره - آراء قرائت شده مجدداً در صندوق ضبط و توسط هیئت نظارت لاک و مهر می گردد و تا پایان رسیدگی به اعتراضات احتمالی و اعلام نتیجه قطعی انتخابات محفوظ می ماند تا در صورت نیاز به بازبینی و بازرسی مورد استفاده قرار گیرد و سپس معدوم می شود.

ماده ۳۹ - مدت اعتراض، از جریان انتخابات تا سه روز پس از اعلام نتایج اولیه انتخابات می باشد و اعتراض از کسانی پذیرفته می شود که در مجمع عمومی حضور داشته اند.

ماده ۴۰ - اعتراض به صورت کتبی به کانون مربوط تسلیم و در جلسه ای مرکب از هیئت رئیسه مجمع عمومی و هیئت نظارت و نماینده شورای عالی رسیدگی می شود. رأی اکثریت حاضران معتبر می باشد.

ماده ۴۱ - کانون مربوط ظرف سه روز از تاریخ قطعی شدن انتخابات، اسامی منتخبان را به شورای عالی ارسال کرده و شورای مزبور احکام لازم را در اسرع وقت صادر و ابلاغ می نماید.

ماده ۴۲ - چنانچه در جلسه رسیدگی به اعتراضات، اعتراض وارد تشخیص داده شود، مراتب جهت اتخاذ تصمیم لازم به شورای عالی اعلام می گردد.

فصل چهارم - هیئت مدیره:

ماده ۴۳ - اعضاء اصلی هیئت مدیره کانون به ترتیب تعداد آراء مکتسبه از بین منتخبان تعیین و بقیه نیز به ترتیب تعداد آراء و تا حد نصاب مقرر در ماده (۱۰) قانون عضو علی البدل خواهند بود.

ماده ۴۴ - اولین جلسه هیئت مدیره منتخب ظرف حداکثر یک هفته پس از صدور احکام اعضاء توسط شورای عالی به ترتیب به دعوت رئیس، نایب رئیس هیأت مدیره قبلی و یا ناظر شورای عالی در مجمع عمومی با حضور تمامی اعضاء تشکیل و نسبت به انتخاب رئیس و نایب رئیس و منشی و مسئول امور مالی تصمیم گیری خواهند نمود.

تبصره ۱ - چنانچه در جلسه اول تمامی اعضاء حضور نیابند جلسه بعدی ظرف یک هفته با رعایت نصاب مندرج در ماده (۱۰) قانون تشکیل یافته و مسؤولان یاد شده، انتخاب می گردند.

تبصره ۲ - جلسات هیئت مدیره باید حداقل هر پانزده روز یک بار تشکیل و خلاصه مذاکرات و نتیجه تصمیمات قرائت و تصویب و سپس صور تجلسه به امضاء حاضران در جلسه برسد.

ماده ۴۵ - از اعضای اصلی و علی البدل جهت شرکت در جلسات هیئت مدیره دعوت به عمل می آید و اعضای علی البدل در صورتی حق رأی خواهند داشت که به علت عدم حضور اعضای اصلی حد نصاب قانونی حاصل نشده باشد. در این صورت تا حصول نصاب قانونی اعضای علی البدل به ترتیب آراء به عنوان اعضای اصلی صرفاً در همان جلسه حق رأی خواهند داشت.

ماده ۴۶ - در صورت فوت یا استعفاء و یا سلب صلاحیت و یا غیبت غیرموجه در شش جلسه متوالی و یا هر دلیل قانونی دیگر که باعث برکناری عضو اصلی شود، عضو علی البدلی که دارای بیشترین رأی بوده به عنوان عضو اصلی جایگزین می گردد و حکم وی با معرفی رئیس کانون توسط رئیس شورای عالی صادر می شود.

ماده ۴۷ - هیئت مدیره هر کانون مکلف است هزینه متناسبی را که شورای عالی برابر تبصره ذیل ماده (۳۰) قانون به عنوان سهم آن کانون از هزینه های جاری شورای عالی تعیین و ابلاغ می نماید همه ساله در بودجه خود منظور و به تدریج طی سال مالی مربوط حداکثر تا پایان سال مالی به شورای عالی بپردازد.

ماده ۴۸ - هیئت مدیره هر کانون موظف است به منظور اطمینان از ارتقای کیفیت خدمات حرفه ای کارشناسان کانون مربوط، هماهنگی در روشهای انجام کارشناسی، کیفیت گزارشهای کارشناسی، پیشگیری از رفتار ناسازگار با شئون حرفه ای و ضرورت گذراندن دوره های بازآموزی کارشناسان عضو، همچنین دقت در رعایت مقررات قانونی، آئین نامه ها و دستورالعملهای اجرایی و ضوابط و نظامنامه های تدوینی و تصویبی شورای عالی، بر کار حرفه ای کارشناسان رسمی آن کانون نظارت مستمر نماید.

نظارت کانون بر فعالیتهای حرفه ای اعضاء با جلب نظر گروه های تخصصی ذی ربط انجام می گیرد.

کارشناسان رسمی موظفند پرونده ها، اطلاعات، مدارک مورد نیاز را برای رسیدگی در اختیار کانون و گروههای مذکور قرار دهند. گزارشها و مدارک مربوط جزو اسناد طبقه بندی شده محسوب و به کارگیری و یا افشای آن در غیرمورد ممنوع می باشد.

فصل پنجم - بازرسان

ماده ۴۹ - وظائف و اختیارات بازرسان در شورای عالی عبارتست از:

الف - مانند سایر اعضاء شورای عالی در جلسات شورای مزبور با داشتن حق رأی شرکت نموده و در تعیین خط مشی و سایر تصمیمات سهیم می باشند.

ب- هر زمان که لازم بدانند مي توانند امور مالي شوراي عالي را مورد بررسي و حسابري قرار داده و اگر در زمينه نگهداري حسابها و مسائل مالي به مواردی از وجود نقص و يا سوء جريان برخورد نمودند موضوع را به رئيس شوراي عالي جهت طرح در جلسات آن شورا گزارش نمایند و چنانچه رئيس شوراي عالي از طرح موضوع خودداري نمايد، بازرسان مي توانند موضوع نواقص احتمالي را مستقیماً در شوراي عالي مطرح نمایند.

ماده ۵۰- وظايف و اختيارات بازرسان در هيئت مديره کانونها به شرح زیر است:

الف- بازرسان مي توانند در جلسات هيئت مديره بدون داشتن حق رأی شرکت نمایند.

ب- بازرسان اختيار دارند بدون دخالت در امور اجرائي بر عمليات کانون نظارت داشته و دفاتر و اسناد و مدارك و اطلاعات مورد نیاز را بدون آنکه وقفه اي در فعاليتهاي اجرائي کانون ايجاد شود مطالبه و مورد بررسي قرار دهند.

ج- بازرسان موظفند صورتهاي مالي مصوب هيئت مديره کانون را که حداقل دو هفته قبل از تشكيل مجمع عمومي ساليانه تبيه و در اختيارشان قرار مي گيرد، مورد رسيدگي قرار داده و نظر خود را ظرف حداکثر پنج روز قبل از تشكيل مجمع عمومي در اختيار هيئت مديره جهت طرح در مجمع عمومي قرار دهند و گزارش ساليانه خود را بر اساس ماده (۲۰) قانون به مجمع عمومي ارائه نمایند.

فصل ششم- آزمون، کارآموزي، صدور پروانه کارشناسي:

ماده ۵۱- شوراي عالي همه ساله طي يك نوبت آگهي که حداقل در دو روزنامه کثیرالانتشار کشور منتشر مي شود تعداد کارشناسان مورد نیاز در رشته هاي مختلف را به تفکيک نیاز استانها اعلان خواهد نمود.

تبصره ۱- شوراي عالي قبل از انتشار آگهي نظرات ادارات کل دادگستري هاي استانها و کانونها را در مورد نیاز استان مربوط کسب و بر مبناي آن تصميم مقتضي اتخاذ مي نمايد.

تبصره ۲- کانونها مي توانند آگهي منتشره از سوي شوراي عالي در بخش مربوط به حوزه فعاليت خود را در يك روزنامه محلي نیز منتشر نمایند.

ماده ۵۲- داوطلبان درخواست پروانه کارشناسي بايد تقاضاي خود را با مشخصات زیر به دفتر کانون مربوط يا دفتر نمايندگي استانهاي که کانون کارشناسان در آن استان تشكيل داده است تسليم نمایند:

الف- مشخصات کامل داوطلب.

ب- محل اقامت داوطلب براي ابلاغ اوراق.

ج- تصريح به نداشتن سوء پیشینه.

د- تعهد به عدم اعتياد به افیون و مواد مخدر.

ه- مدرک تحصيلي مورد نیاز و چنانچه دانشنامه از دانشگاههاي خارج از کشور اخذ شده باشد ارائه تأييديه از مرجع ذي صلاح.

و- رشته مورد درخواست پروانه کارشناسي.

ز- محل مورد درخواست براي کارشناسي.

ح- اعلام آدرس و مشخصات دو نفر معرف.

ط- گواهي از مراجع معتبر مورد قبول کانونها مبني بر داشتن پنج سال سابقه کار تجربی در رشته مورد تقاضا بعد از اخذ مدرک تحصيلي ليسانس در رشته مورد تقاضا با توجه به بند (و) ماده (۱۵) قانون و در مورد رشته هايي که دانشنامه ليسانس مربوط نداشته باشد اخذ گواهي از مراجع معتبر مورد قبول کانونها مبني بر پانزده سال سابقه کار تجربی در رشته مورد تقاضا با داشتن مدرک کارشناسي يا بالاتر در هر رشته و در خصوص متقاضيان مشمول تبصره (۲) ماده (۱۵) قانون ارائه گواهي ده سال سابقه در امور ثبتي يا نقشه برداري ثبتي.

ماده ۵۳- به منظور انتخاب کارشناسان مورد نیاز از لحاظ علمي و تجربی و صلاحيت اولويتهاي اخلاقي و ساير موارد مقرر در ماده (۱۵) قانون، در هر دوره آزمون شوراي عالي کساني را که در آزمون علمي و تجربی موفق و نصاب نمره قبولي کسب کرده اند به کميسيون ماده (۱۳) قانون معرفي مي نمايد.

ماده ۵۴- برگزاري آزمون به صورت کتبي و شفاهي خواهد بود و منابع سؤالات امتحاني عبارتست از منابع کتب دانشگاهي در رشته مربوط که با رعايت استانداردها و تجارب لازم مربوط به هر رشته انتخاب و معرفي مي گردد.

تبصره- موعد اعلام نتيجه قبولي داوطلبان حداکثر ظرف دو ماه از تاريخ اخذ آزمون مي باشد.

ماده ۵۵- داوطلبان کارشناسي که جهت اخذ پروانه کارشناسي انتخاب مي گردند موظفند، دوره کارآموزي خود را زیر نظر کارشناس راهنما که از سوي کانون مربوط معرفي مي گردد با موفقيت بگذرانند. کارشناس راهنما هر سه ماه یکبار نظر خود را نسبت به کارآموز به کانون مربوط گزارش مي نمايد و در صورتي که نظر کارشناس راهنما نسبت به کارآموز منفي باشد دوره کارآموزي براي مدتي که لازم باشد اضافه مي گردد.

تبصره- وظايف کارآموز عبارتست از انجام امور کارشناسي آموزشي و مطالعه قوانين و مقررات مربوط و شناخت وظائف کارشناسي که از سوي کارشناس راهنما به وي محول مي گردد و موفقيت در کلاسهاي آموزشي که از طرف کانونها تشكيل مي شود.

ماده ۵۶ - دستورالعمل جزئیات طرح سؤالات آزمون، نحوه برگزاری آزمون، نصاب نمره قبولی، مصاحبه علمی و تجربی، کارآموزی و نظارت بر آن و همچنین مقررات رشته ها و گروه های کارشناسی و تشکیل نمایندگی کانون استانها و شهرستانها، به وسیله شورای عالی تدوین، تصویب و جهت اجراء به کانونها ابلاغ می گردد.

فصل هفتم - کمیسیون صلاحیت و اولویتهای اخلاقی

ماده ۵۷ - به منظور تطبیق موارد مندرج در مواد (۹) و (۱۵) قانون و گزینش صلاحیت اولویتهای اخلاقی متقاضیان کارشناسی و همچنین اظهارنظر در خصوص صلاحیت داوطلبان عضویت در ارکان کانون و عضویت در شورای عالی کمیسیون به شرح مندرج در ماده (۱۳) قانون تشکیل می گردد که اهم وظائف آن به شرح ذیل می باشد:

الف - تطبیق شرائط داوطلبان کارشناسی (متقاضیان امر کارشناسی) با مواد مندرج در ماده (۱۵) قانون و گزینش صلاحیت اولویتهای اخلاقی و اعلام نتیجه به شورای عالی.

ب - تطبیق شرایط داوطلبان عضویت در ارکان کانون با شرائط مندرج در ماده (۹) قانون و اعلام نظریه خود ظرف مهلت هفت روز به کانونهای مربوط.

ج - تطبیق شرائط داوطلبان عضویت در شورای عالی با شرائط مندرج در بندهای یاد شده در ماده (۲۷) قانون و اعلام نظر در مهلت هفت روز به شورای عالی.

ماده ۵۸ - واحد حراست کانون مکلف است هرگونه همکاری را با کمیسیون ماده (۱۳) قانون به عمل آورده و تحقیقات مورد نظر کمیسیون را در مهلتی که تعیین می شود انجام و نتیجه را اعلام دارد. همچنین کلیه مراجع قضائی و انتظامی، وزارتخانه ها، سازمانها، مؤسسات، شرکتها، بانکها، شهرداریها، بنیادها، نهادهای انقلاب اسلامی و اشخاص حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی و سایر مراجع عمومی و دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا ذکر صریح نام است موظفند به استعلامات کمیسیون ماده (۱۳) و حراست کانون پاسخ داده و همکاریهای لازم را معمول دارند.

تبصره - در صورتی که وزارت اطلاعات در مهلت مقرر در تبصره (هـ) ماده (۱۵) به استعلامات انجام شده پاسخ ندهد، کمیسیون بر اساس اطلاعات کسب شده تصمیم مقتضی اتخاذ خواهد نمود.

فصل هشتم - دادرسا و دادگاههای انتظامی

ماده ۵۹ - شکایت از تخلفات کارشناس رسمی باید کتبی و با امضای شاکی بوده و حاوی مشخصات زیر باشد:

الف - نام و نشانی شاکی.

ب - موضوع شکایت با تصویر گزارش کارشناس و ذکر مدارک مورد استناد.

شکایت در دفتر کانون مربوط ثبت می شود و هیئت مدیره کانون عندالاقضاء شکایت را جهت رسیدگی و اظهارنظر به دادرسای انتظامی کانون کارشناسان رسمی ارسال می نماید.

ماده ۶۰ - در صورتی که دادرسای انتظامی پس از اقدامات اولیه و بررسی و تفهیم اتهام به تعقیب کارشناس معتقد باشد، کیفرخواست صادر و ضمن ارسال به دادگاه انتظامی کانون کارشناسان رسمی، یک نسخه از آن را ظرف مهلت ده روز از طریق کانون مربوط به وسیله پست سفارشی پیشتاز به کارشناس ابلاغ می نماید. کارشناس می تواند ظرف مهلت یک ماه از تاریخ ابلاغ پاسخ خود را کتباً از طریق دفتر کانون و یا مستقیماً به دفتر دادگاه انتظامی تسلیم نماید.

ماده ۶۱ - در صورتی که دادرسا یا دادگاههای انتظامی کانون حضور شاکی یا کارشناس را برای ادای توضیحات و کشف حقیقت لازم بدانند حسب مورد احضاریه صادر می نمایند. عدم حضور در وقت مقرر بدون عذر موجه مانع از رسیدگی و اتخاذ تصمیم نخواهد بود.

ماده ۶۲ - عذر موجه برای کارشناس علاوه بر مقررات مندرج در ماده (۴۱) قانون آئین دادرسی مدنی شامل دعوت دادگاهها و مراجع قانونی دیگر جهت قرار کارشناسی یا ادای توضیحات نزد مراجع مذکور نیز می باشد.

ماده ۶۳ - دادگاههای انتظامی پس از وصول پاسخ کارشناس یا انقضای مهلت های مذکور در ماده (۵۹) وقت رسیدگی تعیین می کنند و از طریق دفتر دادگاه به اطلاع دادرسای انتظامی و کارشناس و ریاست کانون مربوط و در مورد دعاوی تجدیدنظر به شورای عالی جهت معرفی دیگر اعضا دادگاه خواهند رساند. اعضای معرفی شده در هر پرونده تا پایان رسیدگی و صدور رأی قابل تعویض نخواهند بود. عدم حضور کارشناس یا معاون دادرسای انتظامی مانع رسیدگی و صدور حکم نخواهد بود.

ماده ۶۴ - چنانچه به نظر شورای عالی نیاز به شعبه یا شعب دیگر تجدیدنظر انتظامی باشد، با درخواست رئیس شورای مزبور و تصویب رئیس قوه قضائیه تشکیل خواهد شد. ارجاع پرونده به شعبه یا شعب تجدیدنظر به عهده رئیس شعبه اول تجدیدنظر است.

ماده ۶۵ - در صورتی که مراجع قضائی از کارشناسان تخلفی مشاهده نمایند که قابل تعقیب در دادگاه انتظامی باشد مراتب را کتباً به کانون مربوط اطلاع می دهند. هرگاه کانون موضوع را قابل تعقیب تشخیص دهد پرونده را جهت رسیدگی به دادرسای انتظامی کانون ارجاع می نماید و چنانچه معتقد به تعقیب نباشد مراتب را به مرجع مذکور اطلاع می دهد. در صورتی که نظر کانون مورد پذیرش مرجع قضایی قرار نگیرد رأساً جهت رسیدگی به دادرسای انتظامی کانون ارجاع می نماید.

ماده ۶۶ - مراجع قضایی رسیدگی کننده به شکایات علیه کارشناسان رسمی چنانچه عمل انتسابی را جرم ندانند لکن موضوع را منطبق با یکی از تخلفات مندرج در ماده (۲۶) قانون تشخیص دهند پرونده را با صدور قرار مقتضی جهت رسیدگی به دادرسای انتظامی کانون مربوط ارسال خواهند نمود.

ماده ۶۷ - کلیه شکایات واصله علیه اعضای هیئت مدیره، دادستان و بازرسان کانونها به شورای عالی ارسال می گردد. شورای عالی موظف است موضوع را ضمن بررسیهای لازم عندالاقضاء با سوابق امر در اجرای بند (ط) ماده (۷) قانون جهت رسیدگی و اتخاذ تصمیم به دادرسای انتظامی قضات ارسال نماید.

ماده ۶۸ - دادستان انتظامي هر كانون مكلف است دو برابر دادياران مورد نياز را از بين کارشناسان رسمي آن كانون انتخاب و معرفي نمايد. هيئت مديره كانون مربوط دادياران مورد نياز را تأييد و جهت صدور حكم انتصاب به دادستان انتظامي معرفي مي کند.

تبصره - دادستان انتظامي كانون مي تواند افرادي را از بين حقوقدانان پس از تأمين بودجه آنان از طريق هيئت مديره و مجمع عمومي به عنوان معاون دادستان انتخاب و ابلاغ لازم صادر نمايد.

ماده ۶۹ - در صورتي که مراجع قضائي و انتظامي وزارتخانه ها، ادارات، سازمانها، مؤسسات و شرکتهاي دولتي و وابسته به دولت، بانکها، نهادها، بنيادها، شهرداريها و اشخاص حقيقي و حقوقي، کارشناس رسمي از کانونها خواسته باشند مکلفند دستمزد کارشناسي را در امور ارجاعي به حساب کانون يا نمايندگي کانون مربوط واريز نمايند تا پس از کسر پنج درصد (۵٪) سهم کانون و ساير کسورات قانوني مابقي به کارشناس پرداخت گردد.

تبصره ۱ - در صورتي که به هر علت حق الزحمه کارشناسي در صندوق کانون توديع نگرديد مراجع مذکور در اين ماده مکلفند پنج درصد (۵٪) سهم کانون را کسر و در وجه کانون واريز و به اطلاع کانون يا نمايندگي کانون مربوط برسانند. کارشناسان نيز موظفند فهرست پنج درصد (۵٪) وجوه مکسوره از حق الزحمه کارشناسيهاي خود را به اطلاع کانون برسانند.

تبصره ۲ - کارشناسان متخلف از مفاد اين ماده در حکم مرتکبان خلاف شئون شغلي مصرح در بند (هـ) ماده (۲۶) قانون بوده و تحت تعقيب قانوني قرار خواهند گرفت.

ماده ۷۰ - در تخلفات انتظامي که دو سال از تاريخ وقوع آن منقضي گرديده و تعقيب نشده باشد و يا دو سال از تاريخ آخرين اقدام انتظامي آن گذشته و منتهي به صدور حکم نشده، تعقيب موقوف خواهد شد.

معاون اول رئيس جمهور - محمدرضا عارف

معاونت تدوين، تنقيح و انتشار قوانين و مقررات - معاونت حقوقی ریاست جمهوری (Qavanin.ir)